

BEGROTING Is Derde Dinsdag niet meer dan folklore of worden de

PRINSJESDAG: eigenlijk is alles onzeker

Het Midden-Oosten staat in brand en Rusland jaagt heel Europa de stuipen op het lijf. Maar het Binnenhof steggelt morgen op Prinsjesdag als vanouds over koopkrachtplaatjes en andere economische ramingen tot achter de komma. Wat is de begroting waard als alles zo onzeker is?

FRANK HENDRICKX

We weten precies hoe 2015 eruit gaat zien. De werkloosheid loopt terug naar 605.000, de economie groeit met 1,25 procent en het begrotingstekort zakt naar 2,2 procent. Het is de magie van Prinsjesdag: het koninklijk paar, de gouden koets, heel veel hoedjes en ramingen van het Centraal Bureau Planbureau (CPB).

Keizer Nero speelde - volgens de legende - tenminste nog viool terwijl Rome brandde; Nederlandse politici en Haagse journalisten kijken naar koopkrachtplaatjes. Wie gaat er in 2015 0,25 procent op voor- of achteruit? Soms zijn de verschillen nog kleiner dan ze toch al lijken. Een kwestie van afronding. Een groei van 0,13 procent wordt in de modellen 0,25 procent, terwijl 0,12 procent verandert in een akelige nul.

Is het meer dan folklore? Hoogleraar overheidsfinanciën en ex-CPB-onderzoeker Bas Jacobs prijst het zegenrijke werk van de rekenmeesters. In Nederland kan een politicus anders dan in veel andere landen 'niet zomaar iets roepen' over de gevolgen van zijn plannen. Het CPB laat nauwgezet zien wat het effect is van maatregelen. „Daardoor hebben we in Nederland een gedisciplineerde discussie over beleid,” aldus Jacobs.

De cijfers zijn bedoeld als indicatie voor beleidsmakers, maar ze doen tevens dienst als scorebord voor het politieke debat. Het NOS Journaal meldde al dat het economische beeld 'steeds rooskleuriger' wordt, omdat de gemiddelde koopkracht in 2015 niet met 0,25 procent maar met 0,50 procent stijgt. „De pers hecht te veel waarde aan kleine wijzigingen die amper economische betekenis hebben,” meent hoogleraar economie Sweder van Wijnbergen. Jacobs: „De parlementaire pers presenteert de cijfers vaak als onomstotelijke waarheden.”

Onbeantwoord

Grote vragen blijven ondertussen onbeantwoord. Zijn we inderdaad 'uit de schaduw van de crisis', zoals het motto van de Miljoenennota luidt? Of moeten we juist rekening houden met 'een triple dip', de derde Europese recessie op rij, zoals pessi-

misten betogen? Het CPB houdt allerlei slagen om de arm. De economie gaat naar verwachting 1,25 procent groeien, maar dat kan door de internationale ontwikkeling ook weer tegenvallen. Dat heeft dan weer invloed op de werkloosheid, wat weer invloed kan hebben op het begrotingstekort. De onzekere buitenwereld was volgens Haagse ingewijden de belangrijkste reden dat de begrotingsonderhandelingen relatief soepel verliepen. „Iedereen was het erover eens dat we behoedzaam moesten begroten,” aldus een bron.

Twijfels

Anders dan het CPB en het kabinet kent Sweder van Wijnbergen minder twijfels. „De tocht door de woestijn is achter de rug,” meent de hoogleraar. „Ik verwacht volgend jaar eerder meevallers dan tegenvallers. Die crisis met Rusland wordt zwaar overdreven. Economisch stelt het weinig voor. Rusland bestaat uit olie en wat boeven. Meer is het niet. Op den duur wordt dat conflict in Oost-Oekraïne echt wel opgelost.”

Van Wijnbergen hecht meer waarde aan de opstuwende krachten. De euro daalt in waarde, wat goed is voor de export. En Europa gaat eindelijk de financiële sector

'Ik verwacht volgend jaar eerder meevallers dan tegenvallers'

aanpakken via de bankenunie. „Als dat gebeurt, verdwijnt een grote rem op de economische groei.”

De mogelijke opleving mag straks op het conto komen van de laatste twee kabinetten. „Wouter Bos heeft als minister van Financiën zijn opvolgers opgezadeld met een tikkende tijdbom. Hij liet in 2009 het begrotingssaldo oplopen van plus 1 procent naar min 6 procent. Dat was het grote keynesiaanse moment van Nederland. We lieten de teugels nog meer vieren dan Griekenland. Maar niemand kan zeggen dat

► Kamerlid Carla Dik-Faber van de ChristenUnie in haar mantelpakje, gemaakt van gerecyclede plastic colaflessen. FOTO MARCO DE SWART

STATEMENT

In een jurk van colaflessen naar de Haagse Ridderzaal

EDWIN VAN DER AA
DEN HAAG | Prinsjesdag is voor politici hét moment om aan hun bekendheid te werken.

Al weken zijn - met name de vrouwelijke - Kamerleden bezig met het uitzoeken van de perfecte outfit of het meest extravagante hoedje. Sommigen grijpen de parade naar de Ridderzaal aan om een statement te maken. Carla Dik-Faber (43), parlementariër voor de ChristenUnie, vraagt morgen via haar outfit aandacht voor verspilling. Haar mantelpakje is volledig gemaakt van gerecyclede plastic colaflessen. „Er is momenteel veel discussie over het afschaffen van ons stategie-systeem,” legt Dik-Faber uit. „Terwijl dat ingeburgerd is en een

goede manier is om te recycleren. Meer dan 95 procent van de PET-flessen met statiegeld keert terug naar de winkel! Afschaffing zou betekenen dat veel plastic gewoon wordt weggegooid. Zonde, want in die plastic flessen zit een hoogwaar-

'Duurzame mode past precies in m'n straatje'

dige grondstof die dan in de gewone afvalstroom belandt. Om haar groene ideeën kracht bij te zetten, komt Dik-Faber nu voor het tweede jaar tijdens Prinsjesdag met een bijzondere kledingcreatie. Vorig jaar liet ze

ontwerpster Monique Collignon iets maken van oude uniformen, geschonken door het Leger des Heils. „Het mantelpakje van dit jaar is gemaakt door een Armeense ontwerpster: Hasmik Matevosyan. Ik ben via via met haar in contact gekomen en haar doelstelling van duurzame mode past precies in mijn straatje.” Het statement van Dik-Faber tegen het afschaffen van statiegeld lijkt kansloos, terwijl volgens haar het systeem juist moet worden uitgebreid. „Neem nou de gemeente Etten-Leur. Daar loopt een proef met 'statiegeld' op afval. Inwoners krijgen 30 eurocent voor elke kilo plastic en blik die ze inleveren bij vier supermarkten.”

grote vragen toch beantwoord?

het geholpen heeft. Bos vond het toen al snel niet leuk meer en ging weg."

Volgens de econoom had het 'echt fout kunnen aflopen' als de kabinetten Rutte I en II niet op de rem waren gaan staan. „Dan was het tekort opgelopen richting de 8 procent of meer. Dan ben je ver van huis. De ministers van Financiën Jan Kees de Jager en Jeroen Dijsselbloem hadden geen andere keus. De begroting moest op orde komen. Dat is gebeurd. De bom van Bos is ontmanteld."

Vertimmeren

Het kabinet hoopt dat Van Wijnbergen gelijk krijgt, want er is amper nog politieke bereidheid om iets te vertimmeren aan de economie. Voor de komende jaren staan er geen ambitieuze plannen meer op het programma. Er komt wel een brief over lagere lasten op werk, maar die aanpak is gebaseerd op geld dat er nog niet is. Alleen als er meevallers zijn, worden die ingezet voor een geleidelijke aanpassing van het belastingstelsel. Een nieuwe 'groeiagenda' komt er niet. Het kabinet heeft slechts geïnventariseerd wat er allemaal al gebeurt.

Bas Jacobs kan er weinig begrip voor opbrengen. De notie dat Ne-

derland geen nieuwe hervormingen en beleidsinitiatieven meer nodig heeft, noemt hij 'met alle respect: totale onzin'.

„Onze economie presteert ver onder vermogen. Sinds 2008 zijn we volgens OESO 14 procent achtergebleven bij de VS, 9 procent bij Duitsland, 6 procent bij Engeland en zelfs 4 procent bij het alom bekritiseerde Frankrijk. De werkloosheid is sinds

‘Onze economie presteert ver onder vermogen’

2008 verdubbeld. We kunnen nu al spreken van een verloren decennium. Hoe kun je dan beweren uitgeregerd te zijn?"

De econoom somt in een razend tempo de bedreigingen op. De financiële sector is nog steeds niet hervormd ('ik moet nog zien of dat nu wel gaat gebeuren'), de binnenlandse consumptie blijft zwak, het

herstel van de woningmarkt is broos en het kabinetsbeleid heeft op veel terreinen averechts gewerkt.

Krimp

Volgens Jacobs waren de olopende begrotingstekorten in het verleden niet het gevolg van stimuleringsmaatregelen, maar van de ongekende economische krimp. „Ook volgend jaar blijft de overheid bezuinigen, terwijl dat de afgelopen jaren juist tot een onnodig diepe recessie heeft geleid. Alle adviezen om de economie te stimuleren zijn in de wind geslagen. Dat blijft een aanhoudend punt van frustratie."

De oproep van Jacobs om de interne consumptie aan te wakkeren, zal voorlopig wel aan dovemansoren gericht blijven. Binnen het kabinet wordt al langer de spot gedreven met alle tegenstrijdige adviezen die ze krijgen van economen. Premier Mark Rutte noemde het eerder een soort vloek voor politici: „Ik wens u veel economen toe."

Zo gaan we morgen de tweehonderdste Prinsjesdag in: de rekenmeesters van het CPB onzeker, het kabinet behoedzaam en de economen verdeeld. Het enige wat iedereen bindt is de hoop dat in 2015 eindelijk de schaduw van de crisis verdwijnt.

◀ De jachtopziener schiet de wilde zwijnen, met medewerking van de brandweer-mannen, dood. FOTO FER TRAUOGOTT

Wilde zwijnen gered en daarna doodgeschoten

WEERT | Nadat de brandweer in het Limburgse Weert gisteren 2 uur lang bezig was geweest om vijf wilde zwijnen van de verdrinkingsdood te redden, schoot een jachtopziener ze dood.

De brandweerlieden die aanvankelijk des duivels waren, moesten hierbij nog assisteren ook. Inmiddels was hen wel uitgelegd dat het nodig was: „Dit is nu eenmaal de wet."

René van Tulden van de Limburgse brandweer kan er niet over uit. Met twee boten en een compleet team probeerden ze de zwijnen, die in de vaart waren terechtgekomen en dreigden te verdrin-

ken, op het droge te krijgen. Tot hun vreugde lukte dat na 2 uur zwoegen. „Om vervolgens te moeten toekijken hoe vijf wilde zwijnen worden afgeknald. Anders kan ik het niet verwoorden," aldus Van Tulden.

Maar de jachtopziener handelde wel volgens de wet. In Nederland worden wilde zwijnen namelijk op maar twee plekken getolereerd, om verspreiding van ziektes als de varkenspest te voorkomen. Die twee gebieden zijn de Hoge Veluwe en het Meinweggebied in Midden-Limburg, waar de vijf dieren vandaan kwamen. Vanwege het gevaar voor varkenspest was vangen en terugbrengen geen optie.

COLUMN

Jerry Goossens

Zie ginds komt de ecoboot weer aan

Zie ginds komt de renewable energy ecoboot uit Spanje, Catalonië en Baskenland weer aan

Hij brengt ons een hoge rooms-katholieke, desalniettemin religieus neutrale geestelijke die zich nimmer aan kinderen heeft vergrepen, maar voor de zekerheid toch een bewijs van goed gedrag van zowel de Spaanse als de Nederlandse overheid in zijn tabberd bij zich draagt, ik zie hem al staan

Hoe huppelt zijn vrije uitloop-paardje zonder enige dwang en met goedkeuring van de Partij voor de Dieren het dek op neer Hoe waaien de regenboogvlaggen, omdat Sint er ook voor de homoseksuele kind'ren is, al heen en al weer.

Zijn volledig gelijkwaardige partner, die dus nooit en te nimmer verantwoording aan Sint hoeft af te leggen, om de schijn van neo-koloniale dienstbaarheid te voorkomen, staat te lachen (maar niet op zo'n stereotiepe vrolijke-neger-manier)

En roept ons, zachttaardig, accentloos en niet bedreigend toe

Wie zoet is krijgt een gecertificeerd biologisch snoeptomaatje, wie moeite heeft

“**Sinterklaasje kom maar binnen met je volledig gelijkwaardige partner**

met het accepteren van ouderlijke autoriteit een time-out

O lieve Sint-Nicolaas en volledig gelijkwaardige partner, kom ook eens bij mij Maar rijd vooral niet stilletjes het huis voorbij van kinderen die het veel slechter getroffen hebben dan wij.

SINTERKLAASJE, KOM MAAR BINNEN...

Sinterklaasje, kom maar binnen met je volledig gelijkwaardige partner

Want we zitten allemaal (met uitzondering van Mees, Sem D., Abdullah, Daan, Jeremiah, Sem K., Jayden, Jeroen, Mohammed en Sem van Z., want die hebben adhd) even recht

Misschien heb je nog even tijd Voordat de ritalin van Mees, Sem D., Abdullah, Daan, Jeremiah, Sem K., Jayden, Jeroen, Mohammed en Sem van Z. is uitgewerkt en één van hen juf Hettie weer de klas door smijt Kom dan maar even bij ons staan

Maar laat alle snoep met E-nummers aan ons voorbijgaan.

En we gillen en we krijsen en we vechten en we zijn zo blij Want er zijn geen politiek incorrecte kind'ren bij En we gillen en we krijsen en we vechten en we zijn zo blij Want er zijn geen politiek incorrecte kind'ren bij.

► Jerry@ad.nl